

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

Προκλήσεις και ευκαιρίες του Ταμείου Ανάπτυξης για τη βιομηχανία

ΤΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΣΑΒΒΑΚΗ, ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΣΒΕ)

Tο δεύτερο κύμα υγειονομικής και οικονομικής κρίσης που περνάμε ως χώρα λόγω της πανδημίας του COVID-19 δυστυχώς είναι κατά πολύ σφοδρότερο από τις προβλέψεις των σχετικών μοντέλων. Η αναπτυξιακή δυναμική της ελληνικής οικονομίας που είχε καταγραφεί έως τον Φεβρουάριο του 2020, μετά από 10 χρόνια μόνιμης οικονομικής ύφεσης, ανακόπτηκε βίαια λόγω της πανδημίας και του πρώτου lockdown. Η αβεβαιότητα σχετικά με τη διάρκεια και τη σφοδρότητα της υγειονομικής κρίσης δυστυχώς αναχαίτιζει κάθε αναπτυξιακό σχεδιασμό και βάζει τις επιχειρήσεις σε ένα διαρκές «survival mode».

Ευχή όλων είναι να διακινθεί το συντομότερο δυνατόν το εμβόλιο και να λήξουν οι κάθε μορφής περιορισμοί μέσα στο πρώτο εξάμηνο του 2021, να αρθεί η κάθε αβεβαιότητα και έτσι να επανέλθουμε σε κανονικότητα και αναπτυξιακούς ρυθμούς λειτουργίας.

Στον Σύνδεσμο Βιομηχανιών Ελλάδος (ΣΒΕ) υποστηρίζουμε ότι προτεραιότητα αυτή τη δεδομένην στιγμή θα πρέπει να είναι η αποτροπή κλεισμάτος κάθε είδους επιχειρήσεων, ειδικότερα αυτών που επιβίωσαν κατά τη 10ετή οικονομική κρίση, άρα η διατήρηση των θέσεων εργασίας και της κοινωνικής συνοχής. Στο πλαίσιο αυτό, ο ΣΒΕ θεωρεί ότι το ειδικό βάρος των πολιτικών από τώρα και στο εξής θα πρέπει να δοθεί στη διάσωση του υφιστάμενου παραγωγικού ιστού. Γι' αυτόν τον λόγο πρέπει να δοθεί προτεραιότητα υποστήριξης στους ακόλουθους τομείς:

A) Στην υλοποίηση παραγωγικών επενδύσεων στην ελληνική περιφέρεια.

B) Στη στήριξη της περιφερειακής αγοράς εργασίας και

G) Στη θεσμοθέτηση λειτουργικών ενισχύσεων για την εξασφάλιση της βιωσιμότητας της περιφερειακής βιομηχανίας.

Η κρίση απέδειξε ότι ο βασικός άξονας της κυβερνητικής πολιτικής από τώρα και στο εξής θα πρέπει να είναι η επαναφορά της μεταποίησης στην πρώτη προτεραιότητα της αναπτυξιακής πολιτικής της χώρας και για τα επόμενα, αρκετά χρόνια. Άλλωστε, η βιομηχανία έχει επιστρέψει στο επίκεντρο των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όχι μόνο στα χαρτιά, αλλά και επί της ουσίας, και η χώρα μας πρέπει να το εκμεταλλευτεί.

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ ΤΑ ΕΠΟΜΕΝΑ ΧΡΟΝΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ, ΆΛΛΑ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΒΑΣΗ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ, ΕΙΝΑΙ Η ΕΠΙΤΥΧΗΜΕΝΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΚΛΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΗΝ 4n ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

Σήμερα, βρισκόμαστε ουσιαστικά στην καρδιά του δεύτερου κύματος της πανδημίας, με την επιχειρηματικότητα και την αγορά εργασίας να πλήττονται καίρια. Η κυβέρνηση όλο το προηγούμενο χρονικό διάστημα μέχρι και σήμερα έχει επιδείξει πραγματικά θετικά αντανακλαστικά για την αντιμετώπιση της πανδημίας, ενώ τα μέτρα που ελήφθησαν είναι προς τη σωστή κατεύθυνση. Ευτυχώς που κατά την τρέχουσα περίοδο της υγειονομικής και οικονομικής κρίσης η κυβέρνηση έχει τη δυνατότητα να ασκήσει επεκτατική δημοσιονομική πολιτική, πράγμα που της επιτρέπει να στηρίξει άμεσα και έμπρακτα εργαζόμενους και επιχειρήσεις.

Έχουμε υποστηρίξει κατά το παρελθόν - και το επαναλαμβάνουμε και τώρα - ότι πρέπει να δούμε το ποτέρι μισογεμάτο και όχι μισοάδειο και να αξιοποιήσουμε την κρίση, αυτή την ανεπιθύμητη κατάσταση που έχει διαμορφωθεί λόγω της πανδημίας, ώστε να τολμήσει τολμηρές, αλλά απαραίτητες μεταρρυθμίσεις, που:

► Θα αναμορφώσουν τη χώρα.

► Θα την καταστήσουν σύγχρονο κράτος και

► Θα την προετοιμάσουν να γίνει υποδοχέας σημαντικών επενδυτικών κεφαλαίων τα επόμενα χρόνια.

Η παρούσα, δύσκολη χρονική και οικονομική συγκυρία θα πρέπει να είτεται ως αφορμή για τον εξορθολογισμό του περιβάλλοντος δραστηριοποίησης της βιομηχανίας, που θα έχει ως «πυρήνα» την άρση των κυριότερων εμποδίων από το περιβάλλον δραστηριοποίησης, τα οποία μειώνουν καθημερινά τη διεθνή ανταγωνιστικότητα των μεταποιητικών επιχειρήσεων της χώρας μας. Ενδεικτικά:

► Υψηλή φορολογία σε σχέση με ανταγωνιστριες χώρες.

► Τέλο και εισφορές που πληρώνονται αναίτια.

► Ασφαλιστικές εισφορές που είναι πλέον δυσβάσταχτες.

► Υψηλό κόστος ενέργειας.

► Δυσκολίες στην παροχή ρευστότητας μέσω του τραπεζικού συστήματος.

► Αμφιλεγόμενο ως προς τη φιλικότητα του καθεστώς επενδύσεων.

► Απουσία στρατηγικής και πολιτικής για τη βιομηχανία κ.λπ.

Αυτά είναι μέρος μόνον από τον μακρύ κατάλογο των προβλημάτων, που πολλά από αυτά λιμνάζουν επί δεκαετίες και αναζητούν τολμηρές λύσεις.

Προς αυτή την κατεύθυνση, στον Σύνδεσμο Βιομηχανιών Ελλάδος, ειδικότερα, έχουμε προτείνει:

A] Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της μεταποίησης μέσω της μείωσης του λειτουργικού κόστους, με:

► Μείωση του κόστους ενέργειας.

► Επιταχυνόμενες φορολογικές αποσβέσεις, όταν πρόκειται για επενδύσεις σε πλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό.

► Μείωση των ασφαλιστικών εισφορών.

► Μείωση των συντελεστών φορολογίας.

B] Επανεκκίνηση του κυκλώματος υλοποίησης δημόσιων και ιδιωτικών έργων, με:

► Εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας που αφορά στο σύστημα σχεδιασμού και υλοποίησης δημόσιων έργων.

► Παροχή κινήτρων για την ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων.

► Περαιτέρω κινητροδότηση για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

► Παροχή χρηματοδοτικών και άλλων κινήτρων για την υλοποίηση έργων κυκλικής οικονομίας.

Όλα τα παραπάνω λαμβάνοντας υπόψη και το ευρωπαϊκό Green Deal, αλλά και τις προκλήσεις του decarbonization για τη βιομηχανία.

Βεβαίως, το μεγάλο στοίχημα τα επόμενα χρόνια για τη μεταποίηση και τη βιομηχανία, αλλά και συνολικά για την επιχειρηματική βάση της χώρας, είναι η επιτυχημένη αντιμετώπιση των προκλήσεων που προκύπτουν από την 4n Βιομηχανική Επανάσταση. Για τον λόγο αυτόν ο ΣΒΕ έχει προτείνει προς την Πολιτεία την υλοποίηση στρατηγικού προγράμματος με τον γενικό τίτλο: «Ελλάδα - Βιομηχανία - Industry 4.0».

Συγκεκριμένα, για τη μετάβαση της βιομηχανίας στην ψηφιακή εποχή και την επιτυχημένη διαχείριση των προκλήσεων της 4nς Βιομηχανικής Επανάστασης είναι προφανές ότι η χώρα μας θα πρέπει να προσαρμοσθεί ταχύτατα στα νέα δεδομένα και τις νέες συνθήκες του παγκόσμιου ανταγωνισμού, υλοποιώντας πρωτοβουλίες «τύπου» «Industry 4.0». Δεν χρειάζεται να ανακαλύψουμε την Αμερική. Χρειάζεται να μελετήσουμε και να ισοθετήσουμε τις καλές πρακτικές χωρών που είχαν επιτυχημένη μετάβαση στη νέα ψηφιακή εποχή.

Με την υλοποίηση της συγκεκριμένης πρωτοβουλίας, είναι βέβαιο ότι η χώρα θα εκκινήσει τη μετάβασή της στην ψηφιακή εποχή και τη δημιουργία του δι-

Η ΒΙΒΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Θετικό διάδρομο για την Ελάδα βλέπουν οι αγορές

κού της αναπτυξιακού σχεδίου για την επιτυχημένη αντιμετώπιση των προκλήσεων που απορέουν από την 4η Βιομηχανική Επανάσταση. Αλλωστε, όλες σχεδόν οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) διαθέτουν ήδη τα δικά τους μέτρα πολιτικής για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της τοπικής βιομηχανίας, εκτός από την Ελλάδα. Η εμπειρία και οι καλές πρακτικές από τις χώρες αυτές προτείνουμε να αξιοποιηθούν από τη χώρα μας και να μετουσιωθούν σε κατευθύνσεις σχεδιασμού του νέου αναπτυξιακού υποδείγματος της πατρίδας μας.

Ενδεικτικά, μέτρα παρέμβασης του προγράμματος εθνικής στρατηγικής «Ελλάδα - Industry 4.0» είναι:

1. Εθνικό πρόγραμμα ψηφιακού μετασχηματισμού της οικονομίας με:

► Ψηφιοποίηση της λειτουργίας του δημόσιου τομέα.

► Διαλειτουργικότητα συστημάτων και

► Καθολική πλεκτρονική διακυβέρνηση.

2. Σχεδιασμός και ολοκλήρωση ψηφιακών υποδομών και υλοποίηση επενδύσεων στις τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών (ICT).

3. Χρηματοδότηση επενδύσεων καινοτομίας και εφαρμοσμένων ερευνητικών έργων σε τομείς προτεραιότητας για τη μεταποίηση, όπως:

► Αυτοματοποίησης παραγωγικών διαδικασιών

► Τεχνητής νοημοσύνης

► Διαδικτύου των πραγμάτων

► Βιοεπιστημών

► Νανοτεχνολογίας κ.λπ.

4. Θέσπιση ειδικών-κλαδικών προγραμμάτων ψηφιοποίησης, όπως:

► Ψηφιακή γεωργία

► Βιομηχανικές εφαρμογές και επενδύσεις αναδιάρθρωσης

► Ψηφιακός τουρισμός

► Μεταφορές και logistics.

5. Προσαρμογές στην αγορά εργασίας και στο εγχώριο εκπαιδευτικό σύστημα. Σχεδιασμός και υλοποίηση προγραμμάτων συνεχούς κατάρτισης για την προσαρμογή των προσόντων των εργαζομένων στις απαιτήσεις της ψηφιακής εποχής.

Σε αυτό το σημείο αξίζει να αναφέρουμε ότι πρέπει να κεφαλαιοποιηθεί η επιτυχημένη, αλλά βίαιη μετάβαση της αγοράς εργασίας σε ψηφιακό περιβάλλον λόγω των περιορισμών που επέβαλε η υγειονομική κρίση.

Ηρθε λοιπόν η ώρα η φράση «Να γίνει η κρίση ευκαιρία» να μετουσιωθεί από κλισέ σε πραγματικότητα.

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ, Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΕΧΕΙ ΤΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΝΑ ΑΣΚΗΣΕΙ ΕΠΕΚΤΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΠΡΑΓΜΑ ΠΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΤΗΡΙΞΕΙ ΑΜΕΣΑ ΚΑΙ ΕΜΠΡΑΚΤΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Hδιαδρομή από το ζενίθ στο ναδίρ και πάλι πίσω αποδεικνύεται ότι μπορεί να είναι εξαιρετικά σύντομη, αρκεί να υπάρχει το κατάλληλο «καύσιμο». Στην περίπτωση της ελληνικής οικονομίας, αυτό το «καύσιμο» είναι η είδηση ότι το εμβόλιο για την πανδημία βρίσκεται, πλέον, προ των πυλών. Ξεκινώντας η χρονιά, το στοίχημα εθεωρείτο λίγο έως πολύ κερδισμένο, καθώς η ανταπόκριση των ξένων επενδυτών στα πρώτα νομοσχέδια της κυβέρνησης ήταν κάτι παραπάνω από θετική και πολλοί προεξοφλούσαν ότι η ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας θα μπορούσε να γίνει πολύ σύντομα, ενδεχομένως μέσα σε 12 με 18 μήνες.

Δύο είναι τα στοιχεία που συγκεντρώνουν την προσοχή των ξένων επενδυτών, των διεθνών αναλυτών και των οίκων αξιολόγησης. Το πρώτο είναι ότι, παρά το σοκ που προκάλεσε στο χρέος η πανδημία, εκτινάσσοντάς το στα όρια του 200%, η εξυπηρέτηση του παραμένει απολύτως διαχειρίσιμη. Ένα από τα «κλειδιά» -πέρα από τις στρατηγικές κινήσεις του ΟΔΔΗΧ, που «άπλωσε» τη μεσοσταθ-

Η ΒΙΒΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ